

NYC Weights and Measures, Jem Cohen

Spirit, Jem Cohen

Xcèntric

el cinema del CCCB

Jem Cohen:
Clàssics i obra nova

8.FEB. 2009

1

Blessed are the Dreams of Men, Jem Cohen

Jem Cohen: Clàssics i obra

Jem Cohen

- Talk About the Passion*, Jem Cohen, Estats Units, 1988, 3'5 min, vídeo
- Country Feedback*, Jem Cohen, Estats Units, 1991, 4 min, vídeo
- Belong*, Jem Cohen, Estats Units, 1992, 5 min, vídeo
- Nightswimming*, Jem Cohen, Estats Units, 1993, 4 min, vídeo
- Blessed are the Dream of Men*, Jem Cohen, Estats Units, 2006, 10 min, vídeo
- NYC Weights and Measures*, Jem Cohen, Estats Units, 2005, 5 min, vídeo
- Spirit*, Jem Cohen, Estats Units, 2007, 8 min, vídeo
- For Walter Benjamin and René Daumal*, Jem Cohen, Estats Units, 2008, 18 min, vídeo
- One Bright Day*, Jem Cohen, Estats Units, 2008, 18 min, vídeo

XCÈNTRIC

8/FEB/09

Entrevista amb Jem Cohen

La seva relació, no tan sols amb la música, sinó amb la filosofia punk, és aplicable també a la seva noció del cinema, en forma i contingut?

El punk no és per a mi una qüestió d'estil o fins i tot un tipus específic de música, sinó una llibertat que procedeix d'allunyar-se d'una indústria que no està interessada en allò que a tu t'interessa. [...] Quan vaig veure per primera vegada les pel·lícules de Jean Vigo dels anys trenta, per a mi van ser punk: radicals, crues, personals, antiestablishment, però també sense temor al lirisme. Les pel·lícules de Santiago Álvarez, encara que estigui directament connectat amb l'Estat de Cuba, eren a la seva manera molt punks. Pasolini és el meu tipus de punk, profundament compromès amb la vida i la política, enfadat, curiós, valent, tendre. En essència hi deu haver un sentit de follet que està molt relacionat amb el meu concepte de punk.

La ciutat i la manera en què les persones es relacionen amb els espais públics són llocs comuns en el seu treball. Què busca amb això?

El carrer és on es representa la democràcia, i també on es controla. És el gran escenari, on mai no cau el teló. M'encanta filmar als carrers perquè és (o hauria de ser) impredecible. Mai no saps què sortirà per la cantonada: un home que porta una caixa de mida ridícula, una bicicleta coberta de campanes i fulles d'estany, un llampec. Fa poc, al Lower East Side de Manhattan, quan estava a punt de filmar un colom a la finestra d'un vell edifici, un gran falcó es va abatre sobre el colom com si hagués sorgit del no-res. Al centre de Nova York! Vaig perdre el pla durant un segon i em vaig quedar mirant el núvol de plomes. «Un que s'ha escapat.»

2

Els seus films suggereixen un tipus de poesia de l'ordinari. Se sent connectat als poetes urbans americans, no tan sols en cinema, sinó també en literatura?

Per a mi, molts dels grans poetes urbans són fotògrafs: Atget, August Sander, Walter Evans, Helen Levitt, Robert Frank, etc. Vaig ser amic d'un vell fotògraf del carrer anomenat Leon Levinstein. Michael Ackerman realitza actualment un gran treball als carrers. Escrivint, no hi ha dubte que hi ha grans esperits del carrer, des de Whitman fins a Ginsberg, però m'agraden tant com els treballs estrangers: *Dublinesos*, de James Joyce. Tot allò de W. G. Sebald, que va entendre els misteris profundament interconnectats del nomadisme, l'arquitectura i la història, així com el poder de la instantània. Luc Sante és un fantàstic assagista sobre la ciutat. Walter Benjamin segueix sent el meu «home de referència». En cinema: Vertov, Vigo, Helen Levitt i el film de James Agge, *In the Street*; Humphrey Jennings al Regne Unit; Jonas Mekas, Peter Hutton i James Benning perquè insisteixen en el poder de les observacions com una cosa necessària i transcendent; Chris Marker perquè extreu significats brillants a partir de fragments.

Ha dedicat diversos treballs a Walter Benjamin. Què en destacaria?

Walter Benjamin: nòmada, col·leccionista, jueu insegur i renegat, marxista no conformista, amant de postals i joguines de nens, i primers plans. Viatger en el temps. Va veure tant la bellesa de les coses efímeres en el món com el malson horrorós de les compres en centres comercials del futur, i ho va comprendre a través dels detalls, els fragments, les notícies diàries. La meua pel·lícula *Chain* tractava, sobretot, de l'estat oníric col·lectiu que es manifesta en forma de corporacions globals.

Hi ha un fort pes polític en les seves pel·lícules, potser en un intent de definir els límits entre llibertat i seguretat. Creu que l'era posterior a l'11-S ha donat naixement a una generació politicoavantguardista a Amèrica?

Espero que hi hagi un pes polític en el meu treball. No sóc un propagandista, però la llibertat d'expressió sempre es converteix en un assumpte polític en temps de repressió. Estava rodant des de la finestra d'un tren a Washington DC i el rotllo de pel·lícula va ser confiscat per la policia i enviat a les Forces Antiterroristes i a l'FBI. Només estava filmant el paisatge, la terra i el cel, que pensava que eren temes lírics. Mai no em van tornar el rotllo, però el meu treball en aquests últims anys s'ha ampliat a,

Blessed are the Dreams of Men, Jem Cohen

3

Blessed are the Dreams of Men, Jem Cohen

literalment, lluitar contra l'intent del Govern de Nova York d'exercir repressió sobre els fotògrafs i els càmeres al carrer, una batalla que hem guanyat. [...]

Com descriuria la seva relació amb Patti Smith? Vam treballar junts per primer cop el 1995, així que crec que ens hem convertit en bons camarades. Ella estima el cinema, estima Bresson, Franju, Godard, etc., té un gran sentit de l'humor, sap que el *punk* és una tradició més que un invent modern. Per a ella, el fil surt amb força de Rimbaud, i va reconèixer aquest mateix esperit en Benjamin —el músic *underground* que és el tema de *Benjamin Smoke*—, a qui va escriure una cançó que llegeix a la pel·lícula. [...]

D'on ve el teu interès per col·laborar amb artistes musicals? Una gran part de la meua inspiració l'agafo de la música, potser més que del cinema. Crec que és perquè quan escolto música que m'agrada, em transporta i faig pel·lícules al meu cap, i després miro de posar-les de manifest en fragments extrets del món real. Així que la força motora és un sentiment abans que referències a altres pel·lícules. Crec que una pel·lícula pot ser una mena de forma musical, però aquesta idea no té res a veure amb la música pop o el videoclip. La relació d'una pel·lícula amb la música pot tenir més relació amb el brunzit que emet un orgue de tub, les estranyes harmonies en la guitarra de Jimi Hendrix o la qualitat de veu d'un *bluesmen* com Skip James. No es tracta necessàriament de cançons o grups concrets. Crec que rebo la mateixa classe d'inspiració de la pintura. Com a cineasta, Goya m'impresiona. Hi ha quadres seus a El Prado que tenen molt a dir sobre l'espai cinemàtic.

Carlos Reviriego i Jara Yáñez, *Cahiers du cinéma*, Especial núm. 5, novembre del 2008 (reproduïm algunes preguntes no editades en la versió publicada).

Programadors: Núria Aidelman i Gonzalo de Lucas